

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Disputationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinque

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

1 An teneantur sacerdotes aliquando Missam dicere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

DISPUTATIO LXXX.

De tempore in quo tenentur Sacerdotes, vel eis licet, sacrificium Missæ offerre.

IN superioribus tractauimus omnia, que ad naturam vel institutionem huius sacrificij pertinent, quæ doctrinam veluti specularium huius materie continent: nunc superest tractare partem moralem & præcepta omnia, quæ ad hoc sacrificium spectant, & quæ maxima ex parte ad Sacerdotes pertinent, & ideo de illis prius dicemus: in fine vero addemus aliqua de præcepto audiendi Missam, quod commune est omnibus fidelibus. Optime vero doctrinam hanc moralem coniungitur cum declaratione circumstantiarum, & caeremoniarum huius sacrificij: nam hæc omnia in tantum necessaria sunt, in quantum aliqua lege obseruari præcipiuntur, quia igitur Diuus Thom. in art. 2. de circumstantia temporis disputauit, ideo in hac disputatione simul dicendum erit, an sit aliquod præceptum obligans ad sacrificandum aliquo tempore vel prohibens aliquo tempore sacrificare, ex quibus simul constabit, quibus temporibus sacrificare liceat.

SECTIO I.

Utrum teneantur Sacerdotes aliquando Missam dicere, seu sacrificium offerre.

Supponimus teneri Sacerdotes ad communicandum, saltem semel in anno tempore Paschæ, nam in hoc eadem est ratio ipsorum, quæ caeremoniarum fidelium. Vnde hæc obligatio non cadit in eos, quatenus Sacerdotes sunt, sed quatenus sunt fideles baptizati, & adulti: unde hanc obligationem explere possent non sacrificando, sed laicorum more communicando. Vterius ergo inquirimus, an ratione muneris Sacerdotalis teneantur Sacerdotes offerre aliquando hoc sacrificium. Et ratio dubitandi esse potest primo, quia nullum extat de hac re præceptum obligans singulos Sacerdotes: aut enim illud est Ecclesiasticum: & hoc nõ, quia nullum de hac re decretum reperitur scriptum: nec potest allegari consuetudo Ecclesiastica, quæ vim habeat legis: nam potius frequenter fit, ut multi Sacerdotes longo & diuturno tempore non sacrificent, qui non propterea censentur esse in statu peccati mortalis. Vel esset hoc præceptum diuinum positiuum, & hoc eisdem rationibus refelli potest: nam tale præceptum nec traditione habetur, ut argumentum factum satis probat, nec ex Scriptura sacra colligitur sufficienter: nam, si quæ sunt verba in scriptura, quæ indicent hoc præceptum, maxime illa: Nisi manducaueritis carnem filij hominis: & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis; vel illa: Hoc facite in meam commemorationem: sed hæc testimonia, & habent varias ac probabiles interpretationes ab huiusmodi præcepto & obligatione alienas, ut in superioribus sæpius tactum est, & licet gratis admittamus, ibi contineri aliquod præceptum: non est necesse, ut illud obliget singulos Sacerdotes, sed in communi Ecclesiam, ad cuius prouidentiam spectat, curare, ut in ea sit vsus huius sacrificij: quæ cura ad pastores præcipue pertinet, non vero ad Sacerdotes singulos. Vel denique hæc obligatio sequitur, veluti ex natura rei, id est, ex munere Sacerdotali: & hæc etiam consecutio nulla sufficiente ratione ostendi potest, quia, licet Sacerdotibus ex vi sui muneris deuret potestas sacrificandi, tamen ex potestate non oritur necessitas: tum quia potestas ex se latius extenditur, quam

Sacerdotes teneantur communicare, saltem semel in anno tempore Paschæ.

Vnde & in Missa nocturna dicitur Euangelium de corporali Christi natiuitate. Sicut etiam & in aliis diebus, in quibus occurrunt plura Dei beneficia, vel recolenda, vel expectanda, plures Missæ celebrantur in die, puta vna pro seipso, & alia pro iunio, vel pro mortuis.

Ad tertium dicendum, quod, (sicut dictum est superius) Christus voluit vltimo hoc sacrificium discipulis tradere, ut fortius eorum cordibus imprimeretur. Et ideo post conam in fine diei hoc sacramentum consecrauit, & discipulis suis tradidit. A nobis tamen celebratur hora Dominica passionis, scilicet, diebus festis in tertia, quando crucifixus est linguis Iudeorum, ut dicitur Marci 16. & quando Spiritus sanctus descendit super discipulos, vel diebus profestis in sexta, quando crucifixus est in manibus militum, ut habetur Ioann. 19. vel diebus ieiuniorum in nona, quando voce magna clamans emisit spiritum, ut dicitur Matth. 27.

Potes tamen tradari, maxime quando sunt Ordines faciendi & præcipue in Sabbato sancto, tum propter proximitatem officij, tum quia Ordines pertinent ad diem Dominicam, ut habetur in Decreto, dist. 75. cap. Quod à Patribus. Possunt tamen Missæ celebrari in prima parte diei propter aliquam necessitatem, ut dicitur de consec. dist. 1. cap. Necessè est, &c.

Ad quartum dicendum, quod regulariter Missæ debet celebrari in die, & non in nocte: quia ipse Christus est presens in hoc sacramento, qui dicit Ioan. 9. Me oportet operari opera eius, qui misit me, donec dies est, venit nox, quando nemo potest operari, quamdiu in mundo sum, lux sum mundi. Ita tamen quod principium diei accipitur non à media nocte, nec etiam ab ortu solis, id est, quando substantia solis apparet super terram, sed quando incipit apparere aurora: tunc enim quodammodo dicitur sol ortus, in quantum claritas radiorum eius apparet. Vnde & Marc. 16. dicitur, quod mulieres venerunt ad monumentum, orto iam sole: cum tamen venerint, cum adhuc tenebræ essent, ad monumentum, ut dicitur Ioann. 20.

Sic enim hanc contrarietatem soluit August. in libr. de con. sensu Euang. Specialiter tamen in nocte natalis Domini Missæ celebratur propter hoc, quod Dominus in nocte natus est, ut dicitur de consecratione, dist. 1. cap. Noctè &c. Et similiter etiam in Sabbato sancto circa noctem principium, propter hoc, quod Dominus nocte surrexit, id est, cum adhuc tenebræ essent ante manifestum solis ortum.

Ad quintum dicendum, quod sicut habetur de consecratione, distinct. 1. ex Decreto Alexandri Pape, sufficit Sacerdoti vnam Missam in die vna celebrare, quia Christus semel passus est, & totum mundum redemit, & valde salix est, qui vnam digne celebrare potest. Quoniam tamen pro defunctis vnam faciunt, alteram de die, si necesse sit. Qui vero pro peccatis aut adulationibus secularium, vna die presument plures celebrare Missas, non existimo euadere damnationem. Et extra, de celebratione Missæ dicit Innocentius Tertius, quod excepto die natiuitatis Dominice (nisi causa necessitatis sua deat) sufficit Sacerdoti, semel in die vnam Missam solummodo celebrare.

COMMENTARIUS.

Diuus Thom. in 1. artic. breuissimè explicuit substantiam sacrificij nouæ legis: in hoc vero & sequentibus articulis copiosissimè tractat de circumstantiis & caeremoniis eiusdem sacrificij. Quam materiam in sequentibus disputationibus nos etiam prosequemur: nam quoniam res non est difficilis, & à Diuo Thoma fuse tractatur, satiusque perspicue, nihil fere ad expositionem literæ addere oportebit, sed disputando de rebus ipsis, sententiæ

D. Thomæ simul explanabimus.

Fr. Suarez Tom. 3.

quam necessitas, tum etiam, quia hoc est veluti privilegium quoddam ipsius Sacerdotis, seu quasi dominium, vel ius quoddam ex vi autem privilegij homo cogitur vti illo, nec dominium seu ius, in vel ad rem, per se inducit necessitatem vtendi re propria, sed potest aliquis cedere iuri suo. Tandem, etiam datur Sacerdoti potestas remittendi peccata, & tamen nunquam tenetur vti illa, etiam si alius iurisdictionem etiam recipiat, dummodo Pastoris officium non suscipiat. Et similiter per gradum Magistris datur alicui facultas explicandi Scripturam, quod tamen facere non tenetur.

Quorundam
placitum.

Propter hoc multi & graues Theologi censent, nullum esse praecipuum obligans Sacerdotes sub peccato mortali ad sacrificandum aliquando. Itaque quamuis Sacerdos nunquam in vita sacrum faciat, dummodo in Paschate communicet, per se loquendo, non peccabit mortaliter. Ita tenet Alexan. Alenf. 4. part. quaest. 51. memb. 2. Bonauen. in 4. dist. 12. part. 2. art. 2. quaest. 2. Gabr. lect. 87. in Cano. Richard. in 4. dist. 13. art. 2. quaest. 2. & ibi Palacius disp. 2. & Ledef. 1. par. 4. quaest. 23. art. 10. Victoria in Summ. num. 94. & idem tenuit Caiet. supra quaest. 82. art. 12. quamuis eius Commentarius iussu Pij quinti expunctus fuerit in Romana impressione. Addunt vero nonnulli ex dictis authoribus, nonnullum peccatum esse, saltem veniale, hoc facere. Primò, quia videtur esse quaedam spiritualis prodigalitas longo tempore se priuare vsu tam perfectae potestatis, & fructu sacrificij. Secundò, quia cum potentia sit propter actum, inordinatum est, suscipere potestatem consecrandi: & postea illa non vti, sed quasi otiosam habere. Tertio, quia praeter charitatem esse videtur priuare Ecclesiam magno illo fructu, quam ex hoc sacrificio participat, sicut, qui recipere à Deo gratiam gratis datam, male faceret, nunquam illa vtendo, & praeter charitatem proximorum, in quorum vtilitatem datur: haec est huius potestas consecrandi est, veluti, quaedam gratia gratis data, propter Ecclesiae vtilitatem. Denique, quia Sacerdos ex vi sui muneris accipit opus intercedendi pro populo apud Deum, & offerendi dona, & sacrificia pro peccatis: peccat ergo saltem venialiter, nunquam exequendo munus & officium suum; nam officium propter ministeriū & opus datur, & inordinate retinetur, si executioni non mandatur.

Quoniam vero haec posteriores rationes, si quicumque valent, plus probant, quam leuem obligationem aut venialem culpam, ideo alij auctores censent, quemlibet Sacerdotem teneri rigoroso praecipuo, & sub peccato mortali, ad sacrificandum aliquando, & aliquoties, non solum in vita, sed etiam in anno, nisi legitimo aliquo impedimento excusetur. Ita sentit D. Thom. supra q. 22. art. 10. & clarius in 3. d. 13. q. 1. art. 2. quaest. 1. ad 2. Durand. ibi. q. 2. Soto, q. 1. art. 10. Palud. d. 11. q. 2. Maior. q. 5. Anton. 3. part. tit. 13. cap. 16. §. 12. Syluest. verb. Miss. l. qu. 7. Angel. num. 44. Nauarrus, cap. 25. nu. 88. & Petrus Soto, quamuis subdubians lect. 13. de Euchar. circa finem, & idem tenet Gloss. cum Iuris peritis in cap. Dolentes. de celebrat. Miss. Fauetque huic sententiae decretum illud: nam inter alia peccata quorundam Sacerdotum, quae ibi recensentur, vnum est, quod vix quater in anno celebrabant, & poena illis suspensionis imponitur, non propter hoc delictum solum, sed cum aliis, quae ibi referuntur. Secundò fauet huic sententiae Conc. Trid. sess. 22. c. 1. dicens: Christum illis verbis: Hoc facite in mea commemoracionem, Apostolis, eorumque in Sacerdotio successoribus vt offerrent, praecipisse, vti semper Catholica Ecclesia intellexit & docuit & Cano. 2. anathemate ferit negantes, Christum illis verbis in Ritibus Apostolos Sacerdotes, & ordinale vti ipsi, alijque Sacerdotes, offerrent corpus & sanguinem ipsius. Rarus sess. 23. ca. 14. de reformatione praecipit Episcopis: vt curent, quod Sacerdotes, saltem diebus

D Thom.
Calisiorum
opinio.
Durand
Soto.
Paludan.
Maior.
Antonin.
Syluest.
Angel.
Nauar.
Pet. Soto.

Dominicis, & festis solemnibus, si autem curam habuerint animarum, tam frequenter, vt suo muneri satisfaciant, Missas celebrent. Quibus verbis non videtur Conc. nouam obligationem imponere Sacerdotibus, sed solum Episcopos monere, vt curent, quod Sacerdotes obligationem suam impleant. Et quamquam fortasse, non totum id quod Conc. significat, sit sacerdotibus in praecipuo, tamen etiam videtur manifestum, non id totum ad solum consilium pertinere: sed quia non certo constat, quoties, vel quibus diebus haec obligatio vrgeat, elegit Conc. id, quod in dubio sufficit ad obligationem implendam, quamuis fortasse plus aliquid moneat, quam sub praecipua obligationem cadat. Praeterea, potest in huius sententiae fauorem ponderari auctoritas Pij quinti: cum enim Caiet. in hoc Commentario docuisset transgressionem huius obligationis tantum esse peccatum veniale, illa doctrina, eius auctoritate (vt creditur) ab hoc Commentario expulsa est: satis ergo sentire significauit, esse non solum minus probabilem, verum etiam non esse dignam, quae passim circumferatur. Praeterea, referunt D. Tho. dicto ar. 10. ad primum. Sed contra, & alij Scholastici, sententiam Ambrosij, dicentis: Graue est, quod ad mensam tuam mundo corde & manibus innocens non venimus: sed grauius est, si dum peccata metumus, & sacrificium non reddamus. Quae sententia dupliciter potest intelligi; primum de peccato veniali: & ita sentis erit, celebrare cum conscientia veniali peccatorum esse nonnullam irreuerentiam, & aliquid fortasse peccatum, & hoc appellari (graue) id est, turpe & indecens (non est enim peccatum mortale) vnde cum addit: grauius esse de hac causa omittere, significat, hoc esse posse mortale peccatum, seu esse absolutam obligationem interdum sacrificandi. Alius sensus est, vt intelligatur de peccato mortali, & hoc sensu esset magis rigorosa sententia: nam reuera videtur grauius peccatum, celebrare in mortali, quam omittere actum, tempore, quod obligat: quia ex genere, peccatum commissionis est grauius, quam omissionis, & in particulari videtur illa maior irreuerentia sacramenti. Ratione probatur haec opinio: primo defendendo, hoc esse praecipuum diuini officium, contentum illis verbis Christi: (Hoc facite) nam quod in illis continetur praecipuum sacrificandi, Concil. Trident. declarauit. Quod vero illud praecipuum, non ad communitatem tantum, sed ad singulos Sacerdotes pertineat, magis etiam consensus est, & verbis Christi, & verbis Concilij, & materiae praecipui. Primum patet, quia Christus equè ad omnes Apostolos & ad singulos dixit (Hoc facite). Secundum patet, quia Concil. declarauit, Christum locutum fuisse ad Apostolos vt Sacerdotes, & in ipsis ad omnes futuros Sacerdotes, & non tantum ad Pastores Ecclesiae, vel in communi ad Ecclesiam: sentit ergo praecipuum singulos obligasse. Tertium declarauit opime D. Thom. dict. art. 10. ad 1. ex differentia inter sacramenta & sacrificium: nam facta sacramenta ordinantur ad vsum fidelium: sacrificium vero, vt offeratur Deo, & ideo ad facta sacramenta ministeranda, solum teneri eos, qui curam super fideles suscipiunt, etiam si potestatem habeant illam ministrandi: ad sacrificandum autem teneri omnes ratione Ordinis suscepti ex praecipuo Christi, quia talis actus non requirit curam animarum, nec iurisdictionem super fideles, sed per se ad omnes pertinet. Secundum modo potest fundari hoc praecipuum in sola natura rei: nam perpetua omisio talis actus in eo, qui habet tale munus ex proprio obiecto, & non tantum propter rationes extrinsecas est mala, & rationi dissona, vt fatentur multi ex authoribus supra citatis, & rationes supra factae declarant, & alioqui materia talis obligationis est grauis: ergo ex genere suo illa omisio est peccatum mortale.

Haec res dubia quidem & incerta mihi videtur: *Anton*
quia

res hac du-
bia, & in-
certa.

quia præceptum, præsertim sub peccato mortali, as-
serendum non est sine fundamento; quod moraliter
conuincat: hic autem nullum apparet huiusmodi,
propter quod non videtur posse negari, quin prior
opinio probabilis sit ita vt, qui se illi præfere coformari-
tatis peccato mortali excusari possit: vnde etiam
de viris sanctis interdum legitur ab huiusmodi sacri-
ficio celebratione abstinuisse, vt Durand. etiam & alij re-
ferunt, quamquam hoc non debet in exemplum ad-
dici: nam multa interdum operantur Sancti ex spe-
ciali Spiritus sancti motione, præter communem
legem, quæ nobis imitanda non sunt. Quocirca pos-
terior opinio, & magis pia est, & securior, & in praxi
consulenda, quia reuera, & est magis consentanea rati-
oni, & præterea vix potest sine magno scandalo
contrarium fieri, & vt minimum, existimatur com-
muniter, huiusmodi omissionem diuturnam sacri-
ficii, esse signum prauæ conscientie & perditæ vitæ:
sunt ergo, quo ad huiusmodi, Sacerdotes monendi, vt
frequenter celebrent, & suadendum, contrarium
non esse in conscientia securum.

Posterior o-
pinio magis
pia & securior

Anton.

Sed quares, quoties teneantur in anno sacrificare
ad vitandam culpam. Syluest. verbo, Missa. 1. q. 7.
& Antonin. 3. part. tit. 13. cap. 16. §. 12. referunt, quod
dam Iuris peritos asseruisse, teneri Sacerdotes, per se
loquendo, ad celebrandum quotidie. Sed hoc non
habet fundamentum, vt litam quæstione sequente
dicemus. D. Tho. igitur ait, teneri ad celebrandum
in præcipuis festis, & maxime in illis diebus, in qui-
bus fideles communicare consueverunt. Idem fere
Syluest. & Soto, qui expressius addit, esse peccatum
mortale sacrificium his diebus omittere sine causa.
Sed hoc etiam videtur in his rigidum, & neque posse
sufficenter probari, & ideo Nauar. supra dicit, satis-
facere Sacerdotem huic obligationi, ter, vel quater
in anno sacrificando. Quod videtur fieri probabile
ex dict. cap. Dolentes, & quia nullo iure, vel ratione
sufficiente potest hoc ius seu præceptum, strictius
declarari: imo (vt verum fatear) neque hoc ipsum
potest sufficienter fundari per intrinsecam principia:
& ideo censeo, moraliter loquendo, consideranda
esse principia extrinseca, qualia sunt aliorum scan-
dalo, proprium spirituale detrimentum, aut peri-
culum liberi peccandi omitendo sacrificium, vel
(quod grauius est) quod propterea omittatur, vt
peccandi licentia non impediatur, & similia, & his o-
mnibus pensatis, prudentis iudicio committendum
est tempus & modus huius obligationis: si autem
hæ rationes extrinseca non intercedant, vix, credo,
accidet casus moralis, in quo Sacerdos aliquoties in
anno non sacrificet, quod hec raro faciet (vt Nauar.
dixit) non peccabit mortaliter, & si bona intentione
id faciat, potest etiam a veniali excusari. Neq; aliquid
certius, magis vt determinatum inuenio, quod in
hac quæstione dici possit.

D Thom.
sententia.

Syluest.
Soto.

SECTIO II.

Utrum Sacerdos possit, vel debeat singulis diebus celebrare.

Hæreticorum
quorundam
sententia
exploditur.

Hæretici huius temporis non probant quoti-
diana singulorum Sacerdotum sacrificia: quia
necesse est, vt maiori ex parte, priuati fiant: ipsi
vero Missas priuatas abominantur, & ideo solum
vnam communem cenam Dominicam volunt quoti-
dianam fieri in singulis populis, vel Parochijs. Sed hæc
sententia hæretica est, contra Ecclesie vsum, & tradi-
tionem, & fundamentis hæreticis nititur, nimirum,
quod non liceat Missam priuatam dicere, in qua
fideles non communicant, quod in superioribus
partim refutatum est, & in sequentibus aliquid ad-
demus. Item, quod hoc mysterium semper sit per-
agendum cum omnibus illis circumstantijs acciden-
tarijs, quibus Cæna Dominica peragitur, quod

quam sit absurdum, sæpe in superioribus est osten-
sum. Catholici ergo quidam (vt supra dicebam)
per contrarium extremum asseruerunt, debere Sa-
cerdotes quotidie Missam celebrare. Alij vero quam-
uis ad hoc non obligent singulos ratione Ordinis,
obligent tamen Parochos ratione officij. Sed ob-
seruandum est, aliud esse loqui de singulis Sacerdo-
tibus, aliud de tota Ecclesia, aut de singulis Eccle-
sijs, vel Cathedralibus, vel Parochialibus, vel Con-
uentualibus. In quibus omnibus considerari potest
quid ex solo iure diuino necessarium sit; quid vero
Ecclesiastico.

Catholici
quorundam
opinio
Aliorum et-
iam Catho-
licorum pla-
cium.

Dico ergo primo: Stando in solo iure diuino, nec
singulis Sacerdotibus, nec singulis Ecclesijs, nec toti
Ecclesie præceptum est, neque etiam prohibitum,
quotidie sacrificare. In hoc conueniunt omnes Theo-
logi, quia nullibi extat talis determinatio temporis
iure diuino facta. Item, in die Parasceus omnino o-
mittitur hoc sacrificium in Ecclesia, & idem fiebat
olim in Sabbatho sancto, & postea Ecclesia, si ratio-
nabilis causa occurreret, idem statuere in alio, vel alijs
diebus anni: non est ergo contraria temporis de-
terminatio iure diuino facta. Præterea non fuit ne-
cessaria, quia ita sunt res Ecclesie ordinatae, vt, secl-
sa prohibitione ecclesie specialis, non possit in ea quo-
tidianum sacrificium deicere, ad quod etiam Päs-
torum Ecclesie cura multum deseruit, & ad eam ip-
si ex officio tenentur, quia est valde necessarium ad
spirituale bonum fidelium, tam viuorum, quam de-
functorum, & quia ad debitum diuinum cultum, mor-
taliter loquendo, necessarium est. Quod vero hic quo-
tidianus vltus sacrificij non sit etiam prohibitus iure
diuino, eodem fundamento constat, & ex vlti Eccle-
siae, nam si in aliquo die facta est prohibitio, illa per
Ecclesiam introducta est.

i. Conclusio

Dico secundo: In singulis Ecclesijs, Cathedralibus, & Con-
uentualibus, debet quotidie sacrificium Missæ offerri, si conueniens sit, seu medio-
cris Sacerdotum numerus, atque ita fiet, vt in vni-
uersa Ecclesia, non solum vnum, vel aliud, sed quam
plurima sacrificia, quotidie offerantur. Ita docent,
communiter Doctores, & insinuat in capite Cuius
creatura, de celebratione Missæ. Patet etiam ex Eccle-
siae consuetudine, quæ vim legis habet: cuius signum
etiam est, quia si absque sufficiente causa omittatur,
non fiet sine graui scandalo fidelium. Hæc ergo obli-
gatio per se pertinet ad Rectores Ecclesiarum: nam,
licet ipsi non teneantur per se quotidie celebrare: tenentur
tamen curare, vt non omnino desit in sua Ec-
clesia sacrificium: hoc est enim vnum ex muneribus,
propter quod a fidelibus aluntur. Addit tamen Vi-
ctoria in Sum. num. 95. si interdum hoc prætermittatur,
non esse peccatum mortale. Sed hæc licentia
non est extendenda: nam res hæc multum pertinet
ad commune bonum fidelium, & ideo talis obli-
gatio grauis est, vt bene significauit Soto in 4. dist. 13.
quæst. 2. art. 1. Quapropter per se loquendo, non po-
terit prætermitti sine graui culpa, nisi fortasse ob vr-
gentem causam & rationabilem: hæc enim interce-
dere aliquando potest, sicut in alijs obligationibus
positiuis. Addunt vero aliqui in parochialibus Ec-
clesijs, si sit sufficiens Sacerdotum numerus, dicen-
das esse duas Missas, vnam pro viujs, & aliam pro de-
functis, ex dicto capite, Cuius creatura. Veruntamen
ex Soto, & Victoria notantur, non est hæc obligatio
augenda, & multiplicanda, quia nullum extat suffi-
ciens ius, ex quo colligatur: nam in illo capite, Cuius
creatura, solum dicitur, propter Missam defuncto-
rum non esse omittendam cõuentualem Missam de
feria: neque è contrario, sed vtamque, si commodè
fieri possit, dicendum esse, non tamen imponit ab-
solutam obligationem quotidie sacrificandi pro de-
functis.

2. Conclusio

Victoria.

Soto.

Quæstio
placitum.

Dico tertio: Singuli Sacerdotes, nec iure diuino, nec Ecclesiastico, tenentur quotidie celebrare, per

NNNN 4 se lo.